

příčině nerozeznávají, nelze dospěti k názoru, že část věcné škody jest pojistkou kryta a část nikoliv. Při tom nezáleží na tom, zdali oheň nebo výbuch vyvolaný srážkou motorových vozidel vznikl na straně žalobcově a, rozšířiv se na automobil Č-ův, způsobil na něm škodu, anebo zda se tak událo následkem srážky na straně Č-ově. Z článku 1, odst. 3, všeobecných poj. podmínek nelze pro dovolatelčin názor nic vytěžiti, neboť tam se rozlišují zdroje nebezpečí podle pojistitelových sazeb vzhledem na zvláštní vlastnosti věci, jakých všechny věci toho druhu nemají. To plyne zejména z příkladu tam uvedeného. O nějakou zvláštnost žalobcova automobilu proti jiným motorovým vozidlům však tu nejde.

Čís. 16866.

Omezení exekuce stanovené v § 330 ex. ř. platí též pro exekuci vedenou na zadržené výměnkové dávky.

Navrhuje-li povinný zrušení exekuce, ježto výměnek je podle § 330 ex. ř. vyňat z exekuce, musí exekuční soud z úřadu vyšetřiti, zda jsou tu podmínky vedení exekuce, t. j. též zda a pokud si povinný mohl obstarati potřebnou výživu i bez plnění výměnku.

Žijí-li výměnkáři ve společné domácnosti, jest jejich výdělek na ně rozdělití a také z výměnku vypočísti existenční minimum pro každého z nich zvlášť.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1938, R II 142/38.)

Srov. rozh. č. 5766, 7426, 2212 Sb. n. s.

Usnesením soudu první stolice ze dne 2. září 1937, č. j. E 1202/37-1, byla vymáhajícímu věřiteli povolena proti manželům Josefu a Idě J-ovým exekuce zabavením a příkázáním k vybrání pohledávky více nebo méně 16.000 Kč, která jim příslušela na zadržených dávkách výměnkářské renty (doživotního důchodu) a která byla stanovena rozvrhovým usnesením v exekuční věci E 1811/36 a povinným příkázána z nejvyššího podání. Poté povinní navrhli, aby byla dotčená exekuce zrušena podle §§ 39 č. 2 a 330 ex. ř., ježto prý jde o výměnek, který jest z exekuce vyňat, ano jde o roční důchod nepřesahující částku 4.000 Kč ročně, čítaje v to právo bytu. Exekuční soud vyhověl návrhu. Rekursní soud zamítl návrh. Důvody: Především jest uvést, že jest mylný stěžovatelův názor, že proto, že jde o zadržené (v dřívějších letech již splatné) výměnkářské dávky, nelze užiti § 330 ex. ř. Tím, že k plnění výměnkářských dávek povinný nesplnil závazek mu uložený, nemůže nastati zhoršení postavení na straně oprávněného a nelze ono ustanovení vyložit tak, jak to činí stěžovatel, že totiž jest zadržené dávky a další běžné dávky sečísti dohromady a že by takto mělo býti vypočteno existenční minimum. Výměnkář má přece nárok

na výměnkářské dávky, které mu přísluší a jež jsou zpravidla určeny k výživě jeho a členů jeho rodiny, takže pozdější snad plnění v penězích znamená jen náhradu za dřívější výměnkářské dávky. Je-li však výměnkář skutečně odkázán na ony výměnkářské dávky — o tom bude ještě později mluveno — jest po případě nucen vypůjčiti si pro dobu nesplnění výměnkářských dávek peníze potřebné k výživě a musí pak po splnění výměnkářských zadrželých dávek zaplatiti svůj dluh. Již z uvedené úvahy vyplývá, že nesplněním výměnkářských dávek nemůže nastati žádná změna. To stanovisko zastává jak literatura (viz Neumannův Komentář k § 330 ex. ř.), tak judikatura dřívějšího nejvyššího soudu ve Vídni (rozh. Gl. U. n. ř. č. 3788 a 6790). Při zkoumání otázky, v jakém rozsahu jest vésti exekuci podle § 330 ex. ř., jest však dbáti jiné okolnosti, k níž soud první stolice vůbec nepřihlédl, po případě pokud k ní přihlédl, vycházel z nesprávné úvahy. Poněvadž jde o právní otázku, musí se s ní rekursní soud zabývati. § 330 ex. ř. dopouští exekuci na výměnky, jsou-li nutné pro dlužníka nebo pro členy jeho rodiny žijící s ním ve společné domácnosti, toliko potud, že každému dlužníku musí zůstati volným roční požitkem peněžitých a naturálních dávek, čítajíc v to i byt, v úhrnné hodnotě 4.000 Kč. Řečené zákonité ustanovení předpokládá tedy jednak existenční minimum 4.000 Kč ročně, jednak že výměnek jest nutný pro dlužníka nebo pro členy jeho rodiny. Právě této poslední okolnosti jest dbáti v souzeném případě, tudíž že za uvedeného předpokladu jest exekuce na výměnek omezena; kdežto jinak může býti vedena neomezeně. Ježto jde o výjimku z všeobecného pravidla, nemusí vymáhající věřitel tvrditi a dokázati, že ony podmínky jsou splněny, nýbrž jest věcí povinného, chce-li důsledkem onoho zákonitého ustanovení žádati o zrušení exekuce, aby tvrdil a dokázal, že dotčené podmínky tu jsou, tedy že výměnek jest nutný pro něho nebo pro členy jeho rodiny. Tomu však tak v souzeném případě nebylo. Povinní se ve svém návrhu na zrušení exekuce omezili jen na tvrzení, že musí jim býti zachováno existenční minimum 4.000 Kč ročně, přímo však netvrdili ani nedokázali, že výměnek jest pro ně nutný. Otázka existenčního minima jest však již další otázkou, která má význam teprve tehdy, je-li dokázáno, že jest tu tato druhá podmínka (nutnost výměnky pro dlužníka nebo členy jeho rodiny). Nemohlo proto býti návrhu povinných vyhověno. Ale i kdyby se mělo za to, že v návrhu na zrušení exekuce z důvodu § 330 ex. ř. jest obsaženo i tvrzení, že výměnek jest nutný pro dlužníka, nemohlo býti v souzeném případě vyhověno návrhu na zrušení exekuce. Jde tu o náhradu za zadržené a nevyplacené výměnkářské dávky za léta 1933 až 1936, dohromady 16.000 Kč. Soud první stolice však zjistil, že povinná Ida J. žila až do smrti svého manžela (7. června 1936) ve společné domácnosti s ním, že její manžel v uvedené době provozoval hostinskou živnost až do května 1936, dále že za rok 1934 byla mu vyměřena důchodová daň, a to z celkového důchodu 14.170 Kč, že také předpis důchodové daně zůstal v platnosti za rok 1935, dále že za rok 1936 byla pozůstalosti po

Josefu J. předepsána všeobecná daň výdělková za dobu od 1. ledna do 31. května 1936 z hostince ze základu 4.500 Kč. Z uvedeného zjištění tudíž vysvítá, že příjmy Josefa J. přesahovaly ročně částku 4.000 Kč, a poněvadž podle § 91 obč. zák. byl Josef J. také povinen starati se o výživu své manželky Idy J., vyplývá z toho, že také ona nebyla odkázána na příjmy z výměnku, že tudíž její existenční minimum 4.000 Kč bylo v rozhodující době překročeno, a nemohlo proto býti i z toho důvodu vyhověno návrhu na zrušení exekuce ve smyslu § 330 ex. ř.

Nejvyšší soud uložil soudu první stolice nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Je sice správný názor rekursního soudu, že omezení exekuce podle § 330 ex. ř. platí i pro exekuci vedenou na zadržené výměnkové dávky, a stačí v té příčině odkázati na odůvodnění napadeného usnesení. Avšak nelze schváliti názor rekursního soudu, že exekuce, o kterou jde, jest dovolena již proto, že povinní nedokázali, že v době, kdy zabavené splátky byly splatné, byl pro ně výměnek nutný, a dále proto, že jest zjištěno, že příjmy povinného manžela, který se podle zákona měl starati též o výživu své manželky, přesahovaly ročně 4.000 Kč. Co se týká první otázky, opřeli totiž povinní návrh na zrušení exekuce výslovně o ustanovení § 330 ex. ř. Z § 39 č. 2 a odst. 2, ex. ř. však vyplývá, že bylo povinností exekučního soudu, aby z úřední moci vyšetřil, zda jsou tu podmínky pro vedení exekuce, a tudíž i zda a pokud si povinní manželé mohli obstarati potřebnou výživu i bez splnění výměnku, zejména tedy, zda a co vydělávali anebo mohli vydělati provozováním hostinské živnosti (rozh. č. 5766, 7426 Sb. n. s.). Ale ani to, že rekursní soud podle vyšetřené daňové základny zjistil, že povinný manžel vydělával ročně přes 4.000 Kč, nestačí k rozhodnutí otázky, zda exekuce jest dovolena či nikoli. Vždyť žijí-li výměnkáři ve společné domácnosti, jest jejich výdělek na ně rozdělití a také z výměnku jest vypočítati existenční minimum pro každého z nich zvlášť (rozh. č. 2212 Sb. n. s.). Bude proto na exekučním soudu, aby vyšetřil, kolik mohli povinní v době, o kterou v souzeném případě jde, skutečně vydělati, a pokud tak zákonem každému vyhrazená částka 4.000 Kč přestala býti pro ně nutnou.

Čís. 16867.

Zajištění reálního patronátu knihovním záznamem na zavazeném statku nelze povolití na pouhé oznámení a žádost příslušného správního (okresního) úřadu nebo finanční prokuratury podle § 38, písm. c), knih. zák. a dvor. dekretu č. 577/1786, lit. c), č. 789/1806 a 113/1836 Sb. z. s., nýbrž lze jej zapsati do zemských desk buď podle soukromé listiny podle § 32 knih. zák., nebo podle veřejné listiny podle § 33,